

EDITORIAL

Un país sense didàctica?

Res millor per començar una reflexió sobre el currículum propi de les Illes Balears que citar un text de la ponència "Cap a l'Escola Nacional de les Illes" del nostre darrer Congrés. "L'STEI, des de la seva creació ha defensat i lluitat constantment 'per un ensenyament adequat als trets específics i en funció de les característiques econòmiques, socials i culturals que defineixen cada comunitat il·lenca' (primer congrés), és a dir, per una Escola Nacional de les Illes (tal com la definíem en el 2n. congrés) vinculada i compromesa amb el marc dels PP.CC i amb l'Europa dels ciutadans, dels pobles i de les nacions (...) No cal dir que per a poder elaborar el nostre currículum a tots els nivells educatius necessitem total autonomia i, ara per ara, aquesta no es contempla a cap de les lleis fonamentals que ens regeixen. En aquest aspecte, cal dir en primer lloc que la LOGSE no permet la confecció d'un currículum propi per el nostre país, ja que l'article 4t. prescriu que el Govern de l'Estat fixarà els aspectes bàsics que constituïran els ensenyaments mínims per a tothom. El Decret de Mínims (publicat a 1991; prescriptiu per a tot l'Estat, constitueix un llistat tan abusiu de conceptes que, a dreta llei, pràcticament poca cosa més s'hi pot afegir des de les autonomies".

Cal aclarir de tota manera que el fet de respectar aquests ensenyaments mínims no significa que no es puguin fer coses. De fet, segons l'ordre de 27 d'abril sobre la implantació de l'Educació Primària, tot i que s'especifica que en el Projecte Curricular de Centre s'ha d'atendre al currículum publicat per a tot el territori MEC i que, en tot cas, s'ha d'adequar al context socio-econòmic i cultural del Centre i a les característiques de l'alumnat, tal com ho fan afortunadament cada vegada més centres

educatius de les nostres illes.

Però, en tot cas, és evident que hem de regular la incorporació als diferents nivells educatius de la nostra realitat nacional. Cal introduir de manera articulada amb els objectius mínims per tot l'Estat una visió pròpia del món que inclou continguts de geografia, història, economia, societat i cultura de les Illes Balears (amb els matisos d'enfocament derivats de l'illa i/o localitat d'on es parteix) en els plans d'estudis, d'acord amb les possibilitats que preveu la LOGSE i tal com ja han fet a altres CC.AA (Principat de Catalunya, Canàries...) amb competències educatives. I en aquest sentit en el IV Congrés vàrem aprovar la necessitat de "l'elaboració d'un currículum propi en el marc de l'aplicació de la LOGSE, especialment a les àrees de Ciències Naturals i Socials". Aquesta i d'altres qüestions que implicaven avançar en la Normalització Cultural i Lingüística, foren adreçades a la Conselleria d'Educació el passat mes de novembre.

Així s'ha signat un conveni entre el MEC i la CAIB –enmarcat en la preparació del procés de traspàs de competències– "per a la col·laboració en la planificació educativa" que inclou un apartat sobre "presència de les peculiaritats pròpies de la Comunitat als plans d'estudis que es desenvolupen als centres de l'àmbit de la Comunitat". No hem pogut evitar una certa subordinació en aquests i altres aspectes de la Conselleria al MEC tant per la forma com està redactada la concreció d'aquest punt "La Comunitat podrà proposar al MEC la inclusió en el currículum escolar de continguts...", com pel fet que ha estat el MEC el que ha tingut la iniciativa en la consecució del conveni.

Per la nostra part, ens preguntem si és això "un Disseny Curricular Bàsic propi de les Illes Balears, en harmonia

amb tot l'Estat Espanyol (...) on la llengua, la cultura i la nostra realitat antropològic-social tinguin un paper fonamental", que, segons se'n diu a la pàg. 53 del document "Línies Bàsiques per a un Model de les Illes Balears", ha d'elaborar la Conselleria amb la col·laboració del MEC. Ens preguntam també com es concreta aquell esquema dels àmbits diferenciadors del nostre currículum que la Conselleria proposava en el Document esmentat: Cultura pròpia Balear, Medi, Arts, Nous Llenguatges, Formació Europea. Igualment ens preocupava (i així ho hem fet saber oficialment a la Conselleria d'Educació) quin tractament tindrà l'àmbit cultural i nacional dels Països Catalans dels quals formam part. Perquè per a l'STEI un "Disseny curricular Bàsic propi de les Illes Balears" s'ha de realitzar de la manera més autocentrada possible, és a dir, des del nostre punt de vista de mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterers en tots els aspectes, de ciutadans de les Illes Balears i membres de la comunitat cultural catalana. Així, doncs, no es tracta només d'uns temes de geografia i història de Balears afegits al currículum estatal.

En fi, cal recuperar el temps perdut i cal aprofitar les experiències dels professionals que han treballat aspectes del que ha de ser una visió del món des de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera estant. Per la nostra part, afegim aquest número de *PISSARRA* a tota una sèrie de material (*Sectors Econòmics de les Balears, El Modernisme, s'Estal·lella...*) que l'Escola de Mitjans Didàctics ha anat realitzant en aquesta línia. Número de *PISSARRA* que intenta ajudar a esmenar dèficits en l'ensenyament d'una àrea bàsica –la Geografia– per connectar el nostre país i que esperam que sigui profitós. □